

Käpula

Kapula

Käpylän musiikkiopiston tiedotuslehti 1/18-19

Lyhyesti syksystä	3
Uusi luotsimme: Tuuli Talvitie	3
Orkesterin kesämatka	8
- Orkesterin matkan taustalla yhteistä historiaa.....	12
Eepokseen uusi oppilasportaali	13
Suzukiviulistit kohti Espanjaa 26.2-1.3.2019.....	14
Kamulinja soi! - konserttisarja Pasilan kirjastossa	15
Sedjanka-kuoron vierailu	18
Soittotunteja kavereiden kanssa Koskelan koululla	20
Inka Eerola - ”jumissa” Käpylässä.....	21
Säpe-koulutus?.....	24
- Orff-pedagogiikasta	28
- Opus1.fi -aineistopankki.....	29
Tunteilu turpeeseen, turhat tavarat pois!	29
- Lohitahnaa talkoolaisten saaristolaisleivällä	30
Vapaan säästyksen seminaari 27.10.18	31
Lastenmusiikkikonsertit 20.11.2018	33

Kannen kuva: Syksyn aloituspaketti uudelle rehtorille

Yhteystiedot

Kapulan toimitus: pirjo.pesola@kmo.fi

Käpylän musiikkiopisto, Taivaskalliontie 3, 00600 Helsinki

p. 7206610 kanslia www.kmo.fi kanslia@kmo.fi

Lyhyesti syksystä

Syksy toi tullessaan uusia tuulia. Onnelan suunnittelupäivänä, 13.8.18, koko opettajakunta ja uusi rehtorimme Tuuli Talvitie kokoontuivat yhdessä ensi kertaa. Tunnelma oli positiivinen ja odottava. Pitkä historia vakiintuneen henkilökunnan kanssa on kovertanut vahvat toiminnan urat. Nyt katsotaan, ovatko vanhat urat yhä viemässä oikeaan suuntaan, vai pitäisikö jotain muuttaa.

Uusi rehtori tuo organisaatioon oletettavasti aina jotakin uutta. Käpylässä toistaiseksi näkyvin muutos lienee tapahtunut tiedotamisessa. Viestiminen vanhemmille ja henkilökunnalle on saanut uusia muotoja ja tehostunut. Myös uusien kotisivujen laatiminen on vihdoin päässyt alulle.

Henkilökunnan työhyvinvointipäivä ti 27.11.18 toivottavasti hitsaa henkilökuntaa entistä enemmän yhteen, myös uuden tekemiseen. Villa Furuvikissa, Itä-Helsingissä, ehtinemme päivän aikana rentoutua ja oppia lisää toisistamme. Hyvin alkanut syksy!

Tuore luotsimme: Tuuli Talvitie

”Seudun paras” perhepäivähoitaja on tärkeänä tukena Tuuli Talvitien uudessa työssä Käpylän musiikkiopiston rehtorina. Kahden alle kouluikäisen lapsen päivähoido molempien vanhempien työssä käydessä voi olla melkoista organisointia, mutta Tuulin perheen lasten hoitopaikka on onneksi ihan naapurissa, pensasaidan takana.

Uusi rehtorimme asuu Akaassa, josta nopea IC-juna tuo Helsinkiin ja vie pois kerran tunnissa. ”Järjestely pakottaa kurinalaisuuteen”, toteaa Tuuli pitkän työmatkan ja perhekuvioiden järjestelyistä. Jotta lapset ehtii hakea

ennen hoitopaikan deadlinea klo 16.30, on noustava ajoissa oikeaan junaan. Onneksi miehen työpaikka on lähempänä kotia.

”Yhden päivän viikosta voin tehdä etäpäivänä, mikä helpottaa suuresti. Ensi vuonna esikoinen aloittaa esikoulun koulun tiloissa, ja tilanne muuttuu, mutta se on sen ajan murhe.”

”Katson taaksepäin ja kiskot sinne jää, juna jyskyttää...”

”Tykkään junamatkoista, silloin saa tehtyä osan töistä ilman häiriöitä. Aamuisin voi lukea sähköpostit ja valmistella kokouksia/ tapaamisia, ja kotimatalla taas voi hoitaa päivän aikana auki jääneitä asioita. Kun olen aamulla junassa saanut hoidettua kiireel-

Lisa Pälikkö (vas.), Anna Jaara ja Tuuli Talvitie esittelivät oman ryhmänsä keskustelujen tuloksia. Syksyn ensimmäinen suunnittelupäivä Tuusulan Onnelassa.

lisimmät asiat pois alta, pystyn olemaan työpaikan ihmisille oikeasti läsnä paikalle saapuessani.”

Onko uusi työpaikka tuonut suuria yllätyksiä?

”Vaikka tiesin jo aika hyvin tointa hakiessani, millainen paikka Käpylä on, niin silti oppilaitoksen yhteisöllisyys ja kodinomaisuus näyttäytyvät yllättävän voimakkaasti arjessa. Opettajat suhtautuvat intohimoisesti oppilaisiinsa ja opettamiseen. Arvostan tätä kaikkea tosi kovasti!”

Entä pettymyksiä?

”Tilojen asettamat haasteet ovat suurempia kuin ennalta arvelin.” Rehtorin työnkuvaan on jo tullut ja tulee sisältymään paljon tilasuunnittelua. Jo lähivuosina eteen tulee Karjalatalon remontti, joka ajaa kamulinjan evakoon. Samanaikaisesti joudutaan miettimään Taivaskalliontien rakennuksen tulevia ylläpidon kustannuksia ja väistämättömiä remonteja esim. uusiin vuokratiloihin verrattuna. Oma vaikutuksensa tilasuunnitteluun tulee juuri voimaan astuneesta opetussuunnitelmasta ja Helsingin kaupungin odotuksista. Ne vaikuttavat tulevaisuudessa tarvittavien ryhmätilojen lukumäärään.

Arviointia

Hyvän määrittely on tunnetusti vaikeaa, mutta kysytään silti:

1) Millainen on hyvä rehtori?

”Helposti lähestyttävä, oikeudenmukainen, jokaista ihmistä kunnioittava (oli kyseessä sitten oppilas, opettaja, vanhempi tai yhteistyökumppani). Rehtorilla on hyvä olla sopivasti rohkeutta, ja hän on tasapainossa itsensä kanssa. Hän myös tietää, mihin itse riittää, mihin ei”, listaa Tuuli.

2) Millainen on sitten hyvä työyhteisö?

”Keskusteleva, osallistuva, innostuva! Hyvässä henkilöstössä on sopivassa suhteessa kokemusta ja nuoruutta (ja uusia ideoita!). Toimivassa työyhteisössä on erilaisia vahvuuksia, erilaista osaamista ja erilaisia luonteita, joista sitten koostuu hyvä tiimi. Jäsenten ammattitaito on itsestään selvä edellytys hyvälle työyhteisölle. Toisten kuuntelemista ja empatiaa tarvitaan, jotta innostus uuteen ja yhdessä tekemiseen voi syntyä. Hyvässä työyhteisössä ei ole niin isoja ristiriitoja, ettei tarvittaessa osattaisi puhaltaa yhteen hiileen.”

”Opettaa haluaisin enemmänkin.”

Tuuli kertoo pitävänsä paljon opettamisesta ja opettaisi mielellään nykyistä enemmän, mutta rehtorin työtehtävät asettavat rajoituksensa. Tällä hetkellä Tuulin opetuksesta saavat nauttia kaksi oppilasta: esikouluikäinen ja lukioikäinen viulisti.

Tuuli itse aloitti viulunsoiton Suomen ensimmäisiin suzukiopettajiin kuuluneen Jyrki Pietilän johdolla Keravalla 6-vuotiaana. Jyrki opetti häntä pitkään, kunnes tie vei Tampereen yliopistoon opiskelemaan musiikintutkimusta. Tampereella tarvittiin viuluopettajaa paikalliseen suzukikouluun, josta Tuulille soitettiin työtarjous - epäilemättä Jyrki Pietilän vinkistä. Niinpä Tuuli aloitti sekä opettajan uran

neljän oppilaan kanssa, että suzukiopettajan opinnot yhtä aikaa, parikymppisenä. Suzukiopettajakoulutusta ohjasi Käpylän musiikkiopistolaisille tuttu nimi, Hannele Lehto. Viuluopinnot jatkuivat sittemmin yliopisto-opintojen ohella Tampereen konservatoriossa ja ammattikorkeakoulussa.

”Suzukiopettajakoulutuksessa olen tehnyt neljä tasoa. Koulutuksen viimeinen 5-taso on haave, mutta erittäin kaukainen sellainen”, toteaa Tuuli realistisesti, hieman haikeana.

Mikä on johtoajatuksesi pedagogiikassa?

”Jokainen lapsi oppii! Opettajan tehtävä on löytää ne keinot, joilla oppilas oppii. Musiikki on minulle väline osaltani mahdollistaa lapsen kasvu onnelliseksi ja tasapainoiseksi.”

Mistä on peräisin kiinnostus kansanmusiikkiin?

”Ensimmäinen kosketus tuli 1980-luvulla. Kuopiossa oli valtakunnallinen suzukileiri, jossa oli opettajana myös legendaarinen Mauno Järvelä, ja ohjelmassa oli myös kansanmusiikkia.”

Yhteissoitto oli toki Tuulille jo tuttua, mutta jokin näppäripeda-

gogiikassa veti - jo silloin. ”Ehkä (näppäri)tapa, jolla sitä opetettiin sekä erilaiset soittotyylit saivat innostumaan.”

Perheen Isojoen kesäpaikan viereisellä koululla järjestettiin samana kesänä Suomen kansanmusiikkiliiton Kamuleiri, jonne extempore osallistuttiin siskon kanssa, ja joka johti sittemmin Kaustisen kesäleirien positii-viseen ’kierteeseen’. ”Käytän kansanmusiikkia myös opetuksessani, oppilaan kiinnostuksesta riippuen.”

Tuuli on väitellyt rehtori, filosofian tohtori. Suzukilaisuutta ja kansanmusiikkia yhdistää korvan kautta tekeminen. Niinpä musiikintutkija väitteli aiheesta Hääpolskasta haitarijatsiin - 1900-luvun alun tanssimusiikkikulttuuri eteläpohjalaisten soittajien kertomana, kokemana ja soittamana.

Väitöskirja kuvaa sitä, miten hääpelimannien soittotyylillä ja koko toimintakulttuuri muotoutui ”hääpolskasta haitarijazziin”. Eteläpohjalaisten viulunsoittajien soittotyylien imitoiminen ja niiden analysoiminen toimivat työssä tutkimusmenetelmänä. Aineistona toimivat niin arkistojen äänitallenteet 1940-luvul-

ta lähtien kuin eteläpohjalaiset soittajatkin. ”Meistä tuli hyviä ystäviä monien vanhojen pelimannien kanssa, mutta näistä 1920-luvulla syntyneistä pelimanneista ei ole nyt enää ketään elossa.”

<http://tampub.uta.fi/handle/10024/66683>

Mikä on uuden rehtorin tavoite ensimmäiselle työluvuodelle?

”Haluan ensin selvittää ja tutustua siihen, millainen kokonaisuus Käpylän musiikkiopisto on. Tavoite on siis ottaa oppilaitos haltuun. Epäselvät asiat pitää selvittää itselle ja henkilöstölle, ja sopia kaikille yhteiset pelisäännöt. Sen jälkeen yhdessä henkilökunnan kanssa voidaan suunnitella tulevia visioita ja kehitystä.”

Tuuli tuli meille Vantaan vs. rehtorin toimesta. Vantaalla henkilökuntaa on yli 115, oppilaita yli 2200. Vantaan ja Käpylän musiikkiopistojen suurin ero Tuulin mukaan onkin koossa. ”Vantaa on jättimäinen, kunnallinen oppilaitos, jossa johtaminen on ikään kuin ylätasolla. Osana kuntaorganisaatiota rehtorin työhön liittyi siellä paljon muutakin kuin opettamiseen, sen suunnitteluun ja hallintoon liittyviä asioita. Käpylässä rehtori tekee töitä enem-

män musiikin ja oppilaitoksen arkitoiminnan parissa. ’Lähellä ihmistä’ sopii minulle paremmin. Käpylässä on mahdollista myös oppia tuntemaan oppilaita - edes nimien ja kasvojen osalta.”

Viesti vanhemmille?

”Kuuntele lastasi ja ole kiinnostunut siitä, mitä lapsi tekee!” Samaa teki Tuuli, kun yritti saada lapsensa soittamaan jotain instrumenttia. Pohjustus oli

tietysti kunnossa, vauvamuskarit ja muskarit taustalla, kesäleirillä oli kuultu eri soittimia.

”Ei, ei...”, oli pitkään kuitenkin viesti tytoista vanhemmalta, kun

hänelle soittamista tarjottiin eri vaiheissa. Kunnes: ”Viime kesänä hän yllättäen ilmoitti itse haluavansa soittaa huilua. Aloitimme kotona nokkahuilulla, jolla 5-vuotias oppi soittamaan Ostakaa makkaraa. Nyt on soittimena poikkihuilu, ja käymme Hämeenlinnassa huilutunnilla kerran tai kaksi viikossa. Olen hämmennyt, miten hyvin harrastus on lähtenyt käyntiin ja kuinka innoissaan lapseni on kieltäytyttyään niin pitkään soittotuntiajutuksesta!”

Lisäksi Tuuli toivottaa kaikki tervetulleiksi juttelemaan. Häntä saa (ja voi!) lähestyä ja laittaa viestejä!

PP

*****

Superlämmän lokakuinen sunnuntai Harakan saarella, Kaivopuiston edustalla. Lämpöennätys rikottiin sisämaassa (21 astetta Kruunupyssä), mutta rannikollakin sää oli aivan upea 27.10.2018! Kuva P. Pesola

Orkesterin kesämatka

Teksti: Oliver Virkajärvi

Tässä pieni yhteenveto Käpylän orkesterin, Juvenalian musiikkiopiston orkesterin, sekä Dortmund Jugend Orchesterin konserttimatkasta Italiaan. Ohjelmistoomme kuului Sibeliuksen Andante festivo, Impromptu ja Finlandia, Pietro Mascagnin Intermezzo, Rimsky Korsakovin Capriccio espagnol, sekä Antonin Dvorakin Sellokonsertto.

Matkamme alkoi 2. heinäkuuta kello 6 aamulla, Helsinki-Vantaan lentokentältä. Lentomme saapui Düsseldorfin kello 9 paikallista aikaa ja sieltä matkasimme bussilla saksalaisten ystäviemme musiikkiopistolle Dortmundiin, jonne jätimme soittimemme ja matkatavaramme. Musiikkiopistolla tapasimme jälleen muusikkoystävämme.

Ruokailun ja pienen tauon jälkeen oli aika aloittaa harjoitukset. Voin tosin sanoa, että monen tunnin harjoitukset koko päivän matkaamisen jälkeen eivät olleet elämäni virkeintä aikaa. Harjoituksista kuitenkin selvittiin ja

Riva del Garda Cortelie della Rocco

tämän jälkeen siirryimme isäntäperheisiimme illalliselle ja itse ainakin painuin melko nopeasti nukkumaan.

Ansaittujen yöunien jälkeen siirryimme kello 10 takaisin harjoitussalin puolelle, jossa soitimme noin kolme tuntia. Illalla teimme kävelyretken soihtujen valossa ja tutustuimme Dortmundiin yöllä. Loppuviikko kului harjoittellessa ja paikallisia nähtävyyksiä katsellessa, sekä isäntäperheiden kanssa aikaa viettäessä. Matkam-

me osuus Saksassa huipentui ensimmäiseen konserttiimme Melanchtonkirche:ssä, joka sujui omasta mielestäni oikein hyvin.

Konsertin jälkeen vietimme aikaa jutellen ja jalkapallon maailmanmestaruuden finaaleja katsellen. Seuraavana päivänä aloitimme pitkän bussimatkamme kohti Italiaa.

Bussimatka Dortmundista Montecatiniin oli ikimuistoinen kokemus. Matka kului laulaessa,

jutellessa, maisemia ihaillessa ja nukkuessa (jos unta sai). Montecatiniin yrittäessä päästä hotellihuoneisiimme, mutta koska bussimatka oli ollut odotettua nopeampi, olimme monta tuntia ajoissa, joten päätimme viettää lämpimän aamun uima-altaalla. Uinnin jälkeen söimme ja siirryimme hotellihuoneisiin lepäämään, jonka jälkeen siirryimme harjoittelemaan ja konserttoimaan Terme Tettuccioon.

Seuraavana päivänä oli aika siirtyä Firenzeen. Firenzen konsertti oli mielestäni koko matkamme mahtavin. Konsertti pidettiin

Loggia dei Lanziin kaarien alla – Piazza della Signoriassa Firenzen musiikkifestivaalin yhteydessä ja yleisöä oli valtavasti jo harjoitustemme aikana. Konsertti meni erinomaisesti ja kuuntelijoita oli satoja. Konsertti oli ehdottomasti yksi parhaista kokemuksistani. Seuraavat kaksi päivää olivat vapaapäiviä. Ensimmäisenä päivänä kävimme Pisassa ja Luccassa ja toisen päivän vietimme Välimeren rannalla. Vapaapäivien jälkeen oli aika toiseksi viimeiselle konserttillemme, joka pidettiin Cremonassa Cortile Federico II aikealla.

Montecatini, Terme Tettuccioon kenraaliharjoitukset.

Montecatiniin harjoituksista.

Viimeisenä konserttipäivänä matkasimme Riva del Gardaan. Ennen harjoituksia ehdimme tutustua kaupunkiin tai käydä uimassa kauniissa Gardajärvässä ja syödä. Pikaisten harjoitusten jälkeen oli aika ottaa yhteiskuvia. Konsertti oli soiton kannalta ehkä matkamme paras ja taputukset olivat pitkät.

Konsertin jälkeen oli aika hyvästellä saksalaiset ystävämme ja ihaillla Gardan yllä olevaa myrskyä. Seuraavan päivän kotimatka sujui mukavasti ja matkasta jäi paljon hyviä muistoja bussimatkoista, illanvietoista, Saksasta, Italiasta ja erityisesti ystäväistämme ja mahtavista konserteista.

Firenze, piazza della Signoria,
Loggia dei Lanzi

Orkesterien matkan taustalla yhteistä historiaa

Edellisen kerran orkesterit soittivat yhdessä lokakuussa 2016, jolloin Dortmunder Jugendorchester, Kamariorkesteri Juvenalia, Käpylän musiikkiopiston kamariorkesteri pitivät hienot konsertit (Uudesta ja vanhasta maailmasta - sinfoniakonsertti) Espoon Tapiolasalissa ja Tempeliahaukion kirkossa.

Viime kesän kiertueella mukana ollut Dortmundin orkesteri oli suurin piirtein sama kuin Suomessa pari vuotta sitten käynyt.

Kapellimestari **Ahti Valtonen**, mitä orkesterin kesäiseltä konserttimatkalta Eurooppaan jäi erityisesti mieleen?

”Rivan ja Cremonan konsertit. Firenzessä pääsimme soittamaan isolle joukolle torilla, noin 70 metrin päässä Uffizi-galleriasta. Konserttia oli kuuntelemassa aluksi ehkä 800 ihmistä, mutta väkimäärä kasvoi koko ajan. Ehkä viimeiset kappaleet olivat parempia, mutta väkimäärä kasvoi ehkä 2000 henkeen”, kuvaillee Ahti huikeaa tunnelmaa.

”Pääsimme esiintymään todella erikoisiin paikkoihin: linnojen

pihalle, kylpylän atrium-pihalle, hienoihin vanhoihin miljöisiin suihkulähteineen ja puistoineen. Iso, satajäseninen orkesteri teki kuulijoihin selvästi hyvän vaikutuksen”, kertoo Ahti.

Käpylän ja Juvenalian suomalaiset soittajat tutustuivat entistä paremmin toisiinsa, ja myös saksalaisten kanssa soitto jatkui siitä, mihin jäätiin Suomessa syksyllä 2016.

”Viime kesänä tuo nuorten keskinäinen huolenpito ja yhteinen luottamus jatkui ja syveni siitä, mihin jäätiin, ei alkanut alusta.” Nuoret majoitettiin kansalaisuuksittain sekaisin, kaksi suomalaista ja kaksi saksalaista aina samaan huoneeseen. Englanti toimi kielenä nuorten välillä, jotkut puhuivat saksaakin

Jatkuuhan tämän jossain muodossa, nuoret pysyivät Ahdilta. Ahdin mukaan matkalla syntyiikin erityinen yhteishenki. ”Se oli upeinta.”

”Matkoja on välillä työlästä järjestää, mutta työ on palkinnut jomoneen kertaan; motivaatio on kohdallaan, kun ollaan reissuun lähdössä”, toteaa Ahti.

Seuraava matka ? ”**Budapestin matka** on tulossa huhtikuun lopussa, hotelli on jo varattuna. Matkaan lähtevät tällä kertaa Juniori-virtuoosit. Ohjelmaan suunnitteilla, esim. suomalais-ta kansanmusiikkia ja Vivaldia, Bachia, Kokaita ym.”

PP

Linkki retkikertomukseen auf deutsch: <http://bit.ly/2A4wTDS>
(https://drive.google.com/file/d/oBo4SRLk_snaJZNUdvcck9oc3MxOFRUejNoZUpmVnRvdEkxaE1N/view?ts=5bb35359)

Eepokseen uusi oppilasportaali

Käpylän musiikkiopiston käyttämä oppilashallintojärjestelmä, Eepos, muotoutuu parhaillaan

uuden opsin tarpeisiin. Keväällä saamme käyttöön myös sen oppilasportaalin. Perheet voivat sovelluksen avulla seurata suorituksia, viestejä, oppilaan etenemistä ja erilaisia palautteita. Järjestelmään voidaan myös tallentaa esityksiä, äänitteitä ja videoita.

Eepos vaatii vielä paljon työtä, ennen kuin kaikki tiedot - kaikkien soitinten opetussuunnitelmat ja oppimisen arviointikriteerit - ovat tallessa. Opettajakollegiot ovat kuitenkin tehneet ankaraa työtä jo miettiessään, miten maailman muutokset meihin voivat vaikuttaa ja miten niihin tulisi reagoida. Tulokset näkyvät sitten toiminnan ja työtapojen muutoksina, vähitellen.

PP

*****

YLLÄTYS onnistui!
Eläköitynyt rehtorimme **Raimo Päiväläinen** kutsuttiin käymään sauvakävelyllään opistolla ja - hänelle yllätyksenä - vielä kerran mukaan Helsingin musiikkiopistojen rehtoritaapaamiseen, Rexi-foorumiin 18.9.18.

Kuvassa Länsi-Helsingin rehtori Riitta Poutanen pitää hienoa puhetta läksiäislahjan antamisen yhteydessä.

Kuva P. Pesola

Suzukiviulistit kohti Espanjaa 26.2-1.3.2019

Matkaan lähtee Suzuki-viuluoppilaita vanhempineen Käpylän musiikkiopistosta, Porvoonseudun musiikkiopistosta sekä Raahen musiikkiopistosta, yhteensä 67. Opettajia Käpylästä Salla Ahokanto ja Hannele Lehto, Porvoosta Elina Kivinen ja Päivi Miettinen, Raahesta Marita Tuhkala.

Malagan Conservatorio de Torre del Marin Suzuki-oppilaat opettajineen kutsuivat meidät, Käpylän musiikkiopiston Suzuki-viuluryhmän vieraakseen Espanjan Malagaan. Ystävyysmatka antaa lapsille ja nuorille mahdollisuuden tutustua espanjalaisiin nuoriin ja mikä parasta, soittaa sekä konsertoida heidän kanssaan. Heillähän on yksi yhteinen kieli, musiikin kieli ja viulut, vaikka kommunikointi ei aluksi muuten onnistuisi.

Suzuki-pedagogiikan ansiosta meillä on vihkotolkulla yhteistä materiaalia, mutta jotta kulttuurikasvatus onnistuisi puolin ja toisin, me suomalaiset opetamme espanjalaisille suomalaista

musiikkia. Viulistisen kaunista Oskar Merikantoa sekä Toivo Kuulaa. Vastavuoroisesti me pääsemme oppimaan espanjalaista musiikkia.

Tämä ystävyysmatka tulee olemaan erittäin antoisa musiikillisesti sekä kulttuurillisestikin lapsille, vanhemmille ja opettajille. Iloinen, innostunut ja motivoitunut yhdessä soittaminen on yksi Suzuki-filosofian peruspilareista.

Käpylän musiikkiopiston Suzuki-viuluoppilailla ei ole vielä ollut mahdollisuutta päästä kokemaan yhdessä musisoimista ulkomaisien lasten kanssa. Suomessa sen sijaan yhteistyötä on useankin Suzuki-pedagogiikkaan erikoistuneen opiston kanssa.

Yksi matkan tarkoitus on siis myös verkostoitua espanjalaisten soittajien kanssa, jotta yhteistyötä voidaan mahdollisesti myöhemminkin jatkaa eri muodoissa. Alustavan suunnitelman mukaan espanjalaiset saapuisivat vastavierailulle syyskuussa 2019.

Salla Ahokanto

Kamulinja soi!

- konserttisarja Pasilan kirjastossa

Tänä syksynä Pasilan kirjastossa on soinnut kansanmusiikki. Uusi konserttisarja Kamulinja soi! on jo tarjonnut monipuolisia sävelmaistiaisia kirjaston kävijöille ja henkilökunnalle - ja lisää on luvassa.

Kerran kuussa toteutettavan musiikkituokion esiintyjinä on kulu- neen syksyn aikana ollut Emmi Kujanpään kanteleoppilaita ja

laulajia, Veera Voiman vetämä Kera-yhtye, aikuisten Hallavalia- yhtye, opiston iso pelimannior- kesteri, sekä Martin Gripentrogin ja Saija Teirikankaan kitara- ja viuluoppilaita. Viimeisin konser- teista oli samalla osa kirjastossa vietettävää Pasilassa soi -juhla- viikkoa.

Aloite konserttisarjaan tuli viime keväänä Pasilan kirjastosta. Kamulinjan vastaava apulais- rehtori Maija Karhinen-Ilo sai yhteydenoton, jossa kamulinjasta toivottiin eräänlaista kummi- musiikkilinjaa.

Emmi Kujanpään (oik.) ohjaamassa Kanteleorkesteri Satakielessä on monen kokoi- sia kanteleita ja eri-ikäisiä soittajia. Kuva: Kirsi Kähkönen

Veera Voima tahdittaa Kera-yhtyeen Sofia Tommosta ja Kerttu Luotamaa.

Kaisla Hietala soitti oman sävellyksensä Kastehelmi. Kuva: Kirsi Kähkönen

Taustalla on Pasilan kirjaston musiikkiosaston kasvaminen entiseen suuruuteensa, kun Kirjasto 10:n äänitteet palasivat lokakuussa takaisin Pasilaan, mistä ne aikoinaan keskustaan siirrettiin. Joulukuussa avattavan uuden keskuskirjasto Oodin musiikkiosastolle ei nimittäin siirretä ainoatakaan äänitettä.

Pasilan kirjastolla on myös ennestään yhteistyötä mm. Maailman musiikin keskuksen kanssa, joten "etniset" musiikkityylit ovat heille mieluisa painotusalue.

Keväällä konserttituokiot jatkuvat, alkaen aina klo 17.
Tervemenoa kuuntelemaan!
Ma 17.1., ke 13.2., ke 13.3., ma 8.4. ja to 9.5.

Maija Karhinen-Ilo

Kamulinjan pelimanniorkesterilla svengaa.
Kuvat Kirsi Kähkönen

Sedjanka-kuoron vierailu

Kamulinjan lauluryhmä Kukupitsa sai vieraakseen tanskalaisen Sedjanka-kuoron 21.-23.9. 2018. Bulgarianlaiseen kansanlauluun erikoistuneet laulajat tapasivat jo vuosi sitten Tanskan Aarhusissa, kun Emmi Kujanpään luotsaama Kukupitsa teki sinne ensivierailun. Yhteistyötä haluttiin jatkaa ja tanskalaiset kutsuttiin vasta-vierailulle.

Ryhmät harjoittelivat perjantai-illasta sunnuntai-aamuun yhteistä ohjelmistoa sekä Emmi

Kujanpään että Sedjanka-kuoron johtajan Michael Deltchevin johdolla. Tiiviin harjoittelun ja yhteisten illanviettojen jälkeen toteutettu konsertti Koskelan kirkossa saavutti suuren suosion.

Yleisöä oli runsaasti ja se nautti suuresti kuulemastaan. Kum-pikin ryhmä esitti ensin oman osuutensa ja lopuksi saatiin nauttia ryhmien rehevästä yhteissoundista nautinnollisissa yhteiskappaleissa.

Sedjanka on naiskuoro Tanskan Aarhusista. Kuoro esittää bulgarialaisia kansanlauluja uusilla sovituksilla, kulkien Bulgarian

Sedjanka-kuoro esiintyi vakuuttavan tyylikkäästi. Kuva :Kirsi Kähkönen

'Le Mystere des Voix Bulgaresin' jalanjäljissä. Sedjanka on esiintynyt sekä kotimaassaan Tanskassa että Bulgariassa myös radion ja television puolella. Aktiivisesti konsertoivaa kuoroa johtaa bulgarialaissyntyinen kapellimestari Michael Deltchev.

Kukuvitsa on lauluyhtye, joka esittää kansanlauluja Bulgariasta ja eri Balkanin maista sekä suomalais-ugrilaisilta laulualueilta. Kukuvitsa on perustettu vuonna 2010, ja yhtyettä ohjaa kamulinjan kanteleen- ja laulunopettaja Emmi Kujanpää, joka on opiskel-

lut kansanlaulua Plovdivin Muusiikkiakatemiassa Bulgariassa.

Kukuvitsa on tehnyt yhteistyötä bulgarialaisten Vaya Quartet ja Bisserov Sisters -kokoonpanojen sekä Bulgarian Suomen suurlähetystön kanssa. Yhtye on esiintynyt Suomessa ja Tanskassa, ja Kukuvitsan jäsenet ovat osallistuneet useille laulu- ja tanssikursseille Bulgariassa.

Maija Karhinen-Ilo

Kukuvitsan vahvuutena on varmat ja persoonalliset naisäänet.
Kuva Kirsi Kähkönen

Yhteiskuvassa konsertin jälkeen on helppo hymyillä. Kuva: Kirsi Kähkönen

*****

Soittotunteja kavereiden kanssa Koskelan koululla

Jännitimme ennen syyslomaa kynsiä pureskellen, että saammeko ainuttakaan soitinvalmennusoppilasta uusiin ryhmiimme. Ja kun syysloman jälkeen avasimme Eepos-ilmoittautumislomakkeen, niin ilmoittautuneita oli 16! Wau! Näin ollen teimme lopullisen päätöksen aloittaa soitinvalmennusryhmien järjestämisen Koskelan alakoululla.

Soitinvalmennusryhmät ovat jatkoa Käpylän musiikkiopiston ja Koskelan ala-asteen koulun yhteistyöhankkeelle. Hanke on kahden vuoden ajan tuonut musiikin ja musiikkikasvatuksen vahvemmaksi osaksi koulun arkea ja mahdollistanut ryhmissä (10-14 oppilasta) tapahtuvan musiikkikasvatuksen.

Sen merkittävimpinä tarkoituksena on ollut lisätä taiteen perusopetuksen saavutettavuutta, edistää ryhmäytymistä ja yhteisöllisyyttä musiikin keinoin sekä mahdollistaa jokaiselle lapselle matala kynnyksen mielekkäaseen harrastukseen.

Inka Eerola

- ”jumissa” Käpylässä

Nyt uutena toimintamuotona aloitettu soitinvalmennus tapahtuu 2-3 oppilaan pienryhmissä, ja valmennusryhmän kesto on 30-45min viikossa. Opetus tapahtuu oppilaan omalla koululla Koskelassa koulupäivän yhteydessä (tai isommilla koululaisilla Käpylän musiikkiopiston tiloissa Taivaskalliontiellä).

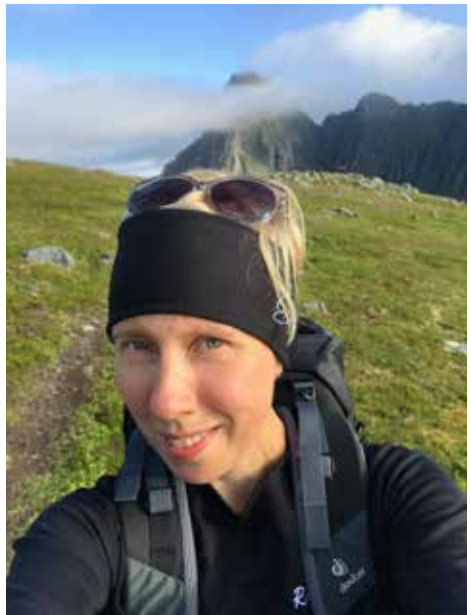
Ajattelemme, että koska saimme heti aluksi 16 ”pilottivalmennettavaa”, niin toiminta koululla on todella madaltanut oppilaiden ja kotien kynnystä harkita musiikkia harrastuksena. Ja se ON tuonut taiteen perusopetuksen lähemmäksi oppilaiden arkea, kuten yksi koko hankkeen tavoitteista oli.

Ensimmäiset ryhmät aloittivat toimintansa syysloman jälkeen 22.10.2018 alkavalla viikolla. Ryhmissä soivat nyt kitara, piano ja harmonikka.

Mikäli pilottihanke tuo lisää iloa, toiminnallisuutta ja mielekkäitä kokemuksia sekä oppilaille, koululle, kotiin ja opettajille, valmennusryhmien toimintaa on tarkoitus laajentaa muillekin kouluille ja kenelle tahansa avoimiksi ryhmiksi.

Tuuli Talvitie

Inka on Käpylän musiikkiopiston vanha oppilas, joka on omien sanojensa mukaan jämähtänyt Käpylään. Syntyperäisen käpyläläisen vanhemmatkin asuvat yhä Käpylässä, eikä Inka ole täältä missään välissä pois päässyt. Kantakaupungissa asuminen on kuulemma ollut haaveissa, mutta nyt on hallussa ”liian mukava kämppä” Käpylän Kalervonkadulla, mikä hillitsee muuttohaluja.

Inka kävi patikoimassa Norjan Vesterälänissa.

Tällä erää entisen opettajansa, Marja Olamaan työn jatkajana toimiva Inka ehti opiskella pitkään Marjukan johdolla, 12 vuotta. Lisäoppia tuli yksityisesti parin vuoden verran Seppo Tuki-aiselta ja sitten tie johti Stadiaan (nyk. Metropolia) vuonna 2000. Samalla hän jo aloitti suzuki-opettajan koulutuksen Marjukan ja Hannele Lehdon ohjauksessa. ”Nyt kaikki viisi suzuki-opettajan tasoa on tehty.”

Inka oli opiskeluaikana myös vuoden vaihdossa Ruotsissa (Malmö), mistä oli se hyöty, että töitä pystyi tekemään sittemmin myös ruotsinkielisessä oppilaitoksessa, Musikinstitutet Kungsvägenissä, Esboossa.

”Viimeiset 12 vuotta olen toiminut siellä viuluopettajana ja vetänyt myös kansanmusiikki-orkesteria. Kansanmusiikki tuli tutummaksi juuri Malmössä, missä kämppis oli aiheeseen perehtynyt, ja koulussakin soitettiin enemmän kansanmusiikkia”.

Yhteensä Inkalla on nyt Käpylässä noin 20 oppilasta, eri ikäisiä. ”Tykkään erityisesti pienistä oppilaista, he ovat niin hauskoja. Uusien pienten oppilaiden kanssa kaikki tuntuu olevan mahdollista!”

Esboossa hän ainoana suzuki-opettajana toimii melko yksin, itsenäisesti. Käpylässä opettamisen hyvinä puolina Inka näkee kollegat. ”Toisaalta nyt on joutunut opettelemaan tiedon jakamista, aina ei heti muista että kollegoillekin on tiedotettava”, nauraa Inka. Käpylä on työpaikkana lähellä kotia, ja vaikka ruotsi sujuukin, on ihanaa että täällä voi opettaa omalla äidinkiellään.

Aiotko toimia loppuikäsi viuluopettajana? ”Mikään muu ei kuitenkaan...” Keskustelemme hetken soitonopettajan työnkuvasta. Muuttuvat tekijät oppilaiden elämässä (esim. koulumaailman opetussuunnitelmat) ja kaupungin vaatimukset vaikuttavat myös musiikkioppilaitoksen arkeen. Juuri voimaan astunut uusi taiteen perusopetuksen opetussuunnitelma muuttaa ja monipuolistaa opetuksen työtapoja vähitellen. ”Suzuki-opetus tulee luonnostaan, siihen olen saanut koulutuksen, mutta myös kansanmusiikkia haluan pitää mukana elämässäni ja opetuksessani” toteaa Inka opetusmetodistaan.

Inka kuuluu myös bändiin nimeltä Melska. ”Välimeren alueen musiikkia, kletzmer-musiikkia,

arabivaikutteista, ranskalaista”, luettelee Inka bändin tyylejä. Bändi keikkailee harvakseltaan, tilauksesta, esim. synttäreillä tai karonkassa.

Harrastuksenaan Inka tanssii flamencoja, jumppaa Pilatesta, retkeilee, meloo kajakilla sekä hoitaa opaskoirakoulun pentuja tarvittaessa lomahoitajana. Koirista Inkalla on siis enemmänkin kokemusta, etenkin labradoreista, joita opaskoirista suurin osa on. Musiikin kuuntelu on muusikoille paitsi ajan myös kuuntelemisen jaksamisen kysymys. Musiikin tekijöistä, jotka ovat tehneet vaikutuksen, Inka mainitsee Vestan ja Litku Klemetin. ”Klassisen kuuntelussa pitäisi aktivoitua.”

”Käpylän musiikkiopistossa törmää jatkuvasti tuttuihin! Täällä on vanhoja kavereita opettajina ja oppilaiden vanhempina”, nauraa Inka. Terveisiä oppilaille ja vanhemmille? ”Onpa kivaa olla täällä!”

Jälkisanat: Haastattelun jälkeen tuli tietoon hieno uutinen: Inka jää äitiyslomalle vuoden vaihteessa! Lämpimät onnittelut!

Inkan ”oma” opaspenttu Saki, joka asusti Inkan luonani 2015-2017. Saki toimittaa nykyään opaskoiran virkaa Kustavissa.

Säpe-koulutus?

Säpinää ja pelottelua? Sähköä ja peltiä? Säättöä ja pelaamista? Säveltämistä ja sen pedagogiikkaa. Koulutuksessa pohditaan, miten sävellystä voi ohjata, etsitään työtapoja ja keinoja luokkatilanteisiin - opettajan työkaluja.

Kuultua oppilailta ja/tai opettajilta: *säveltäminen on vaikeeta - en halua - ei ehditä tätä soitotunnilla - mitä siitä hyötyy? - ei minulla ole koulutusta tämän opettamiseen...*

Tuo viimeinen on varsin totta suurimmalle osalle opettajista.

Säveltäminen tuli uutena nimikkeenä opetussuunnitelman perusteisiin syksyllä 2017.

Opetushallitus oli jo 2013 havautunut em. koulutuksen puutteeseen. **Säveltämisen pedagogiikka** - Säpe1 -koulutuskokonaisuudessa (2016-2017) kerättiin hyviä käytänteitä ja toimintatapoja sekä jaettiin säveltämisen pedagogiikan osaamista ylitse oppilaitosrajojen. Koulutuksen tuloksena syntyi 34 erilaisen tuntitehtävän julkaisu: Reseptejä säveltämisen ohjaukseen

(Lähdeviite: Hartikainen S. (Ed)., (2017). Metropolia Ammattikorkeakoulu.)

Reseptejä säveltämisen ohjaukseen -julkaisu on esimerkki järkevistä jakamistaloudesta. Ei ole tarvis keksiä pyörää uudelleen, työn voi ainakin aloittaa lainaamalla oppimateriaaleja, luvallisesti. - Mikähän resepti, millainen työkalu toimisi omissa käsissä parhaiten?

Reseptien nimistä voi ehkä päätellä jotain tehtävien monimuotoisuudesta: **Romusoittimet** (Eveliina Nikali), **Sävellys eläinnoteilla** (Seppo Reinikainen), **Biisin säveltäminen tekstiin** (Pirkko Paananen-Vitikka), **C-duuriasteikko** (Pia Nurmela), **Tarinasävellys** (Silja Hurtig-Veteläinen), **Vanha tekniikat, uudet laitteet** (Ilari Hongisto), **Improvisointi ja sointivärit** (Sanna Ahvenjärvi), **Olipa kerran... Melodia!** (Erja Mesimäki) ym.

Kannattaa kurkistaa linkin taakse, jotta saa paremman käsityksen näistä tehtävistä!

<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-328-051-9>

Käpylän musiikkiopiston kammupettaja **Tytti Metsä** tarttui jo varhain säpe-koulutukseen ja on siinä jo loppusuoralla. Tänä syksynä lähtivät mukaan myös peruslinjan mupe-opettaja, vapaan säestyksen opettaja **Maija Helve** ja Koskelan ala-asteella

työskentelevä monitoimiopettaja **Riikka Ahokas**. Ensimmäinen tämän syksyn lähiovetusjakso oli Tampereella ennen syysloimia.

Maija Helve, ensivaikutelmia, miltä tuntui?

”Hauskalta! Ensimmäisessä tapaamisessa teimme joitakin harjoituksia ja jaoin ideoita.” Maijan ryhmää ohjaa säveltäjä Sanna Ahvenjärvi. Vetäjä saikin ryhmäläiset innostumaan, ja tekeillä on jokaisen oma sävellys. Ohjaaja lupautui kommentoimaan tarvittaessa, ja teos soiteetaan sitten oman ryhmän voimin.

Säveltämisen vaikeudesta.

Uuden luomisen vapautta varjostaa helposti turha itsekritiikki, olemme monesti itse oman luovuutemme estäjiä. Sävellystehtävien tueksi tulikin tärkeä lause ryhmän ohjaajalta, Sanna Ahvenjärveltä: ideointivaiheessa ei suoriteta laadullista karsintaa! Ideoitaan ei siis saa torpata, sillä hölmökin idea voi osoittautua jossain vaiheessa tosi hyväksi! ”Tällä asenteella voisi olla muutenkin käyttöä elämässä.”

Ei kannata yrittääkään määritellä luovaa toimintaa, saati luovuutta, mutta se lienee jotakin aiemmin koetun / kuullun / nähdyn uudelleen järjestelyä, leikkiä jostain

napatuilla palikoilla uudessa järjestyksessä. Ihan ”uutta maan päällä” ei varmaan kukaan keksi, mutta luomisen hauskuus tulee palasten yhdistelystä, omapäisestä soveltamisesta.

Millaiset odotukset, Maija, sinulla on tästä koulutuksesta?

”Toivon, että se muuttaisi työtapaani. Vähän on jo alkanut tapahtuakin, hitaasti. Toivon, että musiikillisesta keksimisestä tulisi luonteva osa kaikkea opetustani. Taideharrastus on lähtökohtaisesti luova harrastus. Entä jos ei koskaan luoda mitään omaa? On tärkeää päästä keksimään omia

Hätäinen ensilumi tuli ja sulii ma 29.10.18 Taivaskalliontielle.

musiikillisia ideoita, ja sen avulla myös oppii syvällisemmin.”

Säpe-koulutukseen liittyy luentoja, olemassa olevan, suoraan sovellettavissa olevan materiaalin esittelyjä, keskusteluja ym. ja lopuksi projektityö. ”Meidät innostetaan tekemään ja kokeilemaan asioita, uusia ja jo olemassa olevia! Kaikkea ei voi muuttaa hetkessä. Toistaiseksi lähinnä omat painotukset tekemisen muodoissa ovat muuttuneet.”

Maija kiittelee kurssilla vallitsevaa jakamisen periaatetta. ”Jollain muulla on voinut jo tulla hyvä, oppimisen arvoinen idea, joten jaetaan niitä!”

Viime aikoina on puhuttu paljon myös tekoälystä ja sen kehitymisestä, oppimisesta. Aivan upea lause tarttui Maijalle mieleen Suomen Kuvalehdestä tähän liittyen: ”*What I cannot create, I do not understand*” (fyysikko Richard Feynman), eli jotta voisi ymmärtää jotain, pitää kyetä luomaan se.

Eläinaiheisia sävellyksiä projektityönä.

Maijan ryhmäläiset tekevät siis projektityönsä sävellyksen muodossa. ”Meillä on kaikilla eläinteema, ja valitsin eläimek-

si hauen.” Teoksen voi säveltää kokoonpanolle tai tehdä soolo-teoksen. Mukana ryhmässä on soittajia jousia, huilua, pasuunaa, pianoa ja laulustemmaa varten. ”Kolme teemaa jo kasassa!” Samanaikainen kurssitus ja opetustyö tukevat toisiaan. ”Uusi ajattelu juurtuu opetukseen, pikkuhiljaa! Työ on hidasta, mutta palkitsevaa.”

Tytti Metsä on jo säpe-koulutuksen loppusuoralla

Tytti Metsä ohjaa erilaisia ryhmiä sekä perus- että kamulinjalla ja opettaa myös kamupianoa, vapaata säestystä ja jouhikonsoittoa. Tytti on aiemmin kouluttanut myös Orff-koulutuksissa, joita järjestää JaSeSoi -yhdistys.

”Myös **Orff-pedagogiikassa** musiikillinen itse keksiminen on kaiken tekemisen ytimessä. Orff-koulutus ja säpe-koulutus tuovat tähän samaan asiaan kaksi erilaista tulokulmaa, ja on ollut hieno mahdollisuus osallistua molempiin samaan aikaan. Orff-tasokurssit ovat hyvin intensiivisiä, niistä saa paljon konkreettisia työskentelytapoja ja mahtavia flow-kokemuksia.

Orff I - III koulutusjaksot pidettiin kunkin vuoden kesäkuussa Järvenpäässä. Kouluttajina olivat

mm. Sofia Lopez-Ibor (Espanja/ USA), James Harding (USA), Soili Perkiö, Markku Kaikkonen, Terhi Oksanen, Satu Sopenen, Tero Pajunen, Elisa Seppänen, Mikko Seppänen, Lisbeth Nyström ja Merzi Rajala.

Tytin on määrä tehdä Orff-opinnoista lopputyö ensi keväänä. ”Vähän on jo haikeus siitä, että tuo koulutus loppuu!”

Mitä odotit sitten **säpe-koulutukselta**, Tytti?

”Odotin lisää työkaluja, ideoiden jakamista, tietoa muiden tekemisestä sävellyksen ja improvisoinnin opettamisessa. Odotin myös mielenkiinnolla, miten koulutus vastaisi uuden opetussuunnitelman vaatimuksiin.”

Löysitkö niitä työkaluja?

”Ensimmäisessä koulutuksessa mukaan oli seuloutunut improvisaatiota ja sävellystä jo opettavia henkilöitä, joiden keskustelut ja materiaalien vaihto antoi joitakin piristysruiskeita. Säpe-koulutuksessa kävimme paljon hyviä keskusteluja ja vaihdoimme kokemuksia. Mm. **Co-write biisinkirjoitus** oli tosi hyvä, ja saimme paljon materiaalia; esim. **opus1.fi -materiaalit** tulivat tutuiksi. Myös Willian Russon oppikirja **Composing**

(ilmainen, englanniksi, netissä!) osoittautui hyväksi; se toimii hyvin myös yksilöopetuksessa”, kertoo Tytti.

Säpe-koulutusten yhtenä tavoitteena on osallistaa muita taideopettajia koulutettavien tehtäviin. Niinpä Tytti nyt tekee melodikaryhmiensä kanssa sävellystä yhdessä tanssinopettaja Hanna Yli-Tepsan (Helsingin tanssiopisto) ryhmän kanssa. Melodikaryhmät menevät mukaan tanssitunnille, tanssijat improvisoivat teokseen keho-rytmejä ym. Myös KMO:n **Ville Koposen puhkuorkesteri** on tässä teoksessa mukana, puhaltajiille sovitetaan teokseen omia osuuksia. Muutaman minuutin mittainen kappale muiden tanssiryhmien esitysten seassa kuullaan ensi keväänä la 11.5.19 tanssiopiston järjestämässä tiloissa.

Työssäkin alkaa jo kuulua säveltäminen. ”Yksi syventäviä opintojaan suorittava oppilaani, Susanna Ahonen, tekee lopputyönsä säveltämällä. Moodeja, sointukiertoja, soitinnusta, kappalerakenteita ym.”, kuvailee Tytti teosvärkkejä. Muidenkin oppilaiden kanssa säveltämistä on jo kokeiltu, tehty pienimuotoisempia sävellyksiä. Säpe-koulutuksessa saadaan yhteen jengi,

joka 'jo tekee' ja sitten verkostoituu; saa toisiltaan vertaistukea. Toivottavasti hyvät käytänteet ja innostus pääsevät esteettä leviämään!

PP

Koulutuksen järjestäjien tiedotteesta: Säpe - Säveltämisen pedagogiikka 2018-2019

Syksyllä 2018 on alkanut SÄPE - Säveltämisen pedagogiikan koulutus, joka tarjotaan musiikkioppilaitosten opettajille, luokanopettajille sekä musiikinopettajille peruskoulussa ja vapaassa sivistystyössä.

Uusissa opetussuunnitelmissa on mm. vahvemmin tuotu esille oppilaan oma musiikin luova tuottaminen. Säpe-koulutuksessa osallistuja saakin käytännön työkaluja säveltämisen ohjaamiseen omassa opetuksessaan esimerkiksi instrumenttitunneille ja erilaisiin ryhmäopetustilanteisiin.

Koulutuksen toteuttaa Metropolia Ammattikorkeakoulu, asiantuntijakumppaneina toimivat Taideyliopiston Sibelius-Akatemia sekä Helsingin yliopisto. Koulutus järjestetään Opetushallituksen tuella.

Orff-pedagogiikasta

Otteita Fismen JaSeSoi -sivuilta <https://bit.ly/2FtUGDa>

JaSeSoi ry on yli 30-vuotias musiikkikasvatusyhdistys, joka tuo Orff-pedagogiikkaan liittyvää ajattelua suomalaiseen musiikkikasvatukseen.

Terhi Oksanen JaSeSoin kouluttajana iloitsee siitä, että Orff-pedagogiikan oppijälähtöisyys on tullut opetussuunnitelmaan sisältölähtöisyyden sijaan.

– Oppilas on aktiivisessa roolissa ja tuottaa musiikkia itse. Tärkeitä ovat oppimisen ja oivaltamisen ilo, ajattelun taidot ja ongelmanratkaisut. Tuetaan vahvuuksia – sitä missä on jo vahva ja luodaan positiivisen oppimisen ja kasvamisen prosessi. – Musiikinopetuksessa usein lähdetään valmiin musiikin toistamisesta. Tässä lähdetään musiikin elementtien kautta ja lähtökohtana onkin luova toiminta ja tekeminen. Orff-pedagogiikka on avoin musiikkipedagoginen lähestymistapa, jossa jokainen opettaja etsii oman tapansa ohjata ja opettaa. Tavoitteena on mahdollisimman monipuolinen oppimisprosessi, jossa soitto, laulu, liike ja puhe limittyvät.

Musiikkipedagoginen koulutusohjelma (“Orff-kurssit”) on kolmena eri vuonna jaksolta toiselle etenevä ja syvenevä kurssikokonaisuus. Intensiivinen koulutusohjelma on ollut viime vuosina erittäin suosittu, vuosi sitten osallistujia oli yhteensä lähes sata. Kolmen vuoden kokonaisuus päättyy lopputyöseminaariin, jossa punotaan yhteen osallistujien kokemuksia ja ajatuksia omasta pedagogisesta kasvusta.

Opus1.fi -aineisto- pankki: 60 tehtävää säpe-materiaalia!

Suomen Säveltäjät ry on julkaissut **Opus 1** -nimisen aineisto-pankin sävellyksen opetukseen. <https://www.opus1.fi>

Aineisto on suunniteltu lähinnä musiikkiopistojen ryhmille, ja se pyrkii tarjoamaan sopivaa oppimateriaalia huutavaan pulaan.

Runsaassa 60 tehtävässä harjoitellaan esimerkiksi sovitus- ta, äänenkuljetusta, melodian sävellystä ja harmoniaa, mutta myös mielikuvitusta laajemmin käyttäviä improvisaatiota, aleatoriikkaa, graafista notaatiota ja minimalismia.

Säveltäjä Markku Klamin mukaan ”myös kansainvälistä kiinnostusta on herännyt, sillä vastaavanlaista - ja ilmaista - materiaalipankkia ei tällä hetkellä taida löytyä maailmalta.” (Musiikkilehti Rondo 11/2018)

Mukana projektissa on myös MUTES ry, eli musiikinteoria- ja säveltapailupedagogien ammattijärjestö.

Tunteilu turpeeseen, turhat tavarat pois!

- Taivaskallion talkoot 26.10.18

Ankaraa karsintaa. Jo pitkään olemme saaneet rauhassa kerryttää Taivaskallion tiloissa omaisuuttamme, joten tavaraa on ehtinyt kertyä kaappeihin, luokkiin ja varastoihin. Päätimme siis järjestää talkoot talon tavaroiden perkaamiseksi.

Henkilökunta uurasti lokakuisen perjantai-iltapäivän ja alkuillan. Täällä kävi kunnan kuhina ja vähältä piti, ettei lapsia liuennut

Löytöjä kellarista: vanhoja opistopaitoja! Oikea koko löytyi myös opistoisäntä Ramadanille, jonka kantoapu tuli talkoissa turpeeseen, kiitos!

pesuveden mukana. Joku korjasi toisaalle käyttöön muiden 'hylkyjä', käytävälle kertyi nyssäköitä ja kasoja. Työn tuloksena kaksi peräkärnyllistä tarpeetonta tavaraa lähti Sortti-asetalle (kiitos, Ahti, peräkärnykeikoista!), ja talkooporukalle jäi ansiokkaasta toiminnasta hyvä mieli.

Päivän hämmästyttävimpiä löytöjä olivat verenpainemittari (Omron, en testannut) ja kiikarit (toimivat). Mitähän perua... Opistolle unohtuneita lasten vaatteita, kenkiä ja asusteita oli myös kertynyt iso kasa. Näitä vietiin soveltuvin osin kierrätykseen.

Tiloissa on nyt vähän väljempää, kaapeista turhia tavaroita hävinnyt ja aula avartunut. Talouspäällikkö Miran talkoopanos maistui, kiitos!

Talkoissa perattiin kierrätykseen myös noutamatta jääneitä löytötavaroita, joita oli kertynyt aika kasa.

Talkoiden alkupalat / Mira:

Lohitahnaa saaristolaisleivällä

1 purkki smetanaa

1 purkki ranskankermaa

Hellman's majoneesia samassa suhteessa

3 Granny Smith omenaa karkeana raasteena, sitruunan mehua päälle (1 - 1 1/5 sitruunan mehu), valuta! (Sitruunaa voi lisätä myös tahnaan, maistele!)

1 Punasipuli ja 1 suippopaprika pieninä silppuina

300g loimulohta - haarukalla riivittynä

Mustapippuria rouhittuna myllystä

Valkopippuria rouhittuna myllystä

1,5 ruukkua tilliä pieneksi silputtuna

Suolaa maun mukaan.

Saaristolaismaalaislimppu palasina paistetaan runsaassa voissa ja valutetaan sekä jäähdytetään; tahnaa päälle ja koristelu mielen mukaan!

Talkoolaiset odottivat kiltisti, mutta malttamattomina, kunnes Sortti-keikkailijat Ahti ja Georgij palasivat...

... ja vihdoin päästiin syömään!

*****

Vapaan säestyksen seminaari 27.10.18

Improvisoinnin pedagogiikka oli valtakunnallisen Vapaan säestyksen opettajat ry:n koulutuspäivän aihe tänä syksynä. Paikalle oli kertynyt noin 20 asianharrastajaa eri puolilta Suomea.

Keski-Helsingin musiikkiopiston tiloista alkanut seminaari alkoi kolmella demonstraatiolla. Sirkka Kärkkäinen havainnollisti tehtäviä pianisteille otsikolla Improvisointi-ideoita pienten

pianistien soittotunneille. ”Hilma-mummo jorasi” aika kivasti.

Kimmo Salosen aiheena oli melodinen muuntelu ja improvisointi pianonsoiton eri kehitysvaiheissa.

Juhana Lindström, otsikollaan Tabletit osana soittoaikaa tai mupetuntia, vinkkasi meille kokeiltavaksi sovelluksia kuten mm. Noteworks, joista voi olla joillekin nuottien opettelussa iloa ja apua. Kahoot-väline tuli tutuksi Juhanan vetämän tieto-

visailun ansiosta. Kahoot-työkalu voi olla hauska ryhmätilanteissa; sovelluksen käyttöliittymä on ensikertalaisellekin helppo. <https://kahoot.com/>

Käpylän konkarikolmikko

Anu Ekholm, Lisa Pälikkö ja Pirjo Pesola osallistui myös em. workshoppien jälkeiseen keskusteluun, jossa mm. sivuttiin eri opistojen käytäntöjä aiheen piiristä. Improvisoinnin ja säveltämisen pedagogiikkaan kaivataan lisää koulutusta, tuntui olevan yleinen mieliala.

Iltapäiväksi siirryttiin Steinway Piano Gallerian tiloihin Unioininkadulle, jossa yhdistyksen vuosikokouksen jälkeen kuultiin

kaksi konserttia. Ensimmäisen konsertin taiteilija oli **Antti Hotti**, joka tilaisuuden aluksi pyysi yleisöltä aiheen. Anu Ekholmin ehdotus Forellista tuli sitten Hottin improvisaation kantavaksi teemaksi, häkellyttävän monipuolisesti käsiteltynä!

Esa Helasvuon improvisoitu pianoresitaali oli samalla puheenjohtajuuden jäähyväiskonsertti. Vuosikokous valitsi yhdistyksen uudeksi puheenjohtajaksi Sirkka Kärkkäisen, joka toimii Sibeliuksen Akatemiassa lehtorina, vastuualueenaan erityisesti vapaan säestyksen pedagogiikka.

Alla oik.: Kimmo Salonen tuli Käpylän piano-opettajille tutuksi vapaan säestyksen projektin kouluttajana jo joitakin vuosia sitten. Kuva aamupäivän sessiosta Keski-Helsingin musiikkiopiston tiloissa.

Sirkka Kärkkäinen laittoi seminaarilaiset liikkeelle Keski-Helsingin musiikkiopiston salissa!

Lastenmusiikki- konsertit 20.11.2018

Kansainvälinen lapsen oikeuksien päivä on tänä vuonna ensi kertaa myös lastenmusiikin päivä: 20.11.2018. Käpylän musiikkiopisto otti Lastenmusiikkipäivän järjestäjien haasteen vastaan suunnittelemalla päivään peräti kaksi konserttia. Pirjo Pesolan vapaan säestyksen opiskelijat Sauli Niemi, Taisto Ravela ja Tarmo Sorsa urakoivat lähes kaikki konserttien säestykset.

Barnmusikkonsert klo 18

-konsertti soi Pohjolankatu 42:ssa sijaitsevassa ruotsinkielisessä vanhusten palvelutalossa (Blomsterfonden/ Folkhälsan), joka oli tilana musiikkiopistolaisille uusi tuttavuus. Vanhusten palvelutalo oli täynnä vilinää ja vilskettä, kun Tytti Metsän vetämät rytmikka- ja melodikaryhmit ja muut esiintyjät vanhempien saapuivat.

Kaikki esitykset painottuivat päivän teeman mukaisesti lastenmusiikkiin, esitettynä eri soittimilla: viululla, huilulla, pianolla, haitarilla ja kitaralla. Yhteislaulu Vem kan segla haastoi yleisön mukaan, ja puhallinorkesterin esitys Ville Koposen johdolla päätti ensimmäisen konsertin.

<https://www.xn--lastenmusiikkipiv-4qbc.fi/>

§Oikeus musiikkiin -konsertissa klo 19 Koskelan kirkossa olivat äänessä etenkin matalat jousisoittajat, sellistit ja kontrabasson soittajat. Osaan säestyksistä oli ujutettu hieman tavanomaista kimurantimpaa rytmiiikkaa, sambaa ja salsaa.

Koskelan ala-asteelta tulivat esityksineen mukaan 1-2 ja 3-luokkien oppilasryhmät opettajiensa Riikka Ahokkaan, Päivi Floresin ja Tuulia Piston johdolla.

Lapsen oikeuksien julistuksen katkelmat, joita soittajat lukivat kappaleiden välissä, muistutti päivän toisesta teemasta. Kiitos Anja Majan idean; ks. linkki alla!

<http://bit.ly/2Fy1orK>

(<https://www.unicef.fi/lapsen-oikeudet/lapsen-oikeuksien-julistus/>)

Konsertin päätteeksi kajautettiin kosmopoliitti lastenlaulu Koska meitä käsketään, jonka suomalaiset sanat on riimitellyt musiikkipedagogi Maisa Krokfors.

Lastenmusiikin konsertti -

Barnmusikkonsertt

Ti 20.11.2018 kl. 18.00
Helenahemmet, Pohjolagatan 42

Ohjelma - Program

trad.	Jaakko-kulta, Broder Jakob Rytmiikkaryhmat ohjaus Tytti Metsä
trad.	Jänis istui maassa Intiaanilaulu Otava Butters, harmonikka
trad.	Pienet sammakot, Små Grodorna Melodikaryhmat, ohjaus Tytti Metsä säestys Tarmo Sorsa
Margit Holmberg	Peikkoäidin kehtolaulu, Trollmors vaggvisa Ella Vliagi ja Eeli Kuosmanen, viulu säestys Tarmo Sorsa
J.A. Muro Y. Hjelt	Kansantanssi Iltasoitto Siiri Jäkkö, kitara
trad.	Härgalåten Elma Rantala, huilu säestys Tarmo Sorsa
Karel Svoboda (sov. A-M. Saira)	Peukalolaisen retket Veera Eronen, harmonikka
Amrondo Soricillo	Mustan kissan tango Isabel Barazza, Frida Pakkasvirta ja Neva De Vizcaya, piano
R. Rodgers	My Favorite Things
trad.	Vem kan segla Elma Rantala, huilu, säestys Sauli Niemi
Yhteislaulu, allsång:	Vem kan segla , säestys Sauli Niemi
trad.	Höstrock
J. Utbult	Chips och popcorn
Bryand Daly	Postimies Pate Puhallinorkesteri, ohjaus Ville Koponen

Käpylän musiikkiopiston opettajat: Janina Lehto, Tytti Metsä, Soile Närhi, Pirjo Pesola, Georgji Putilin, Lisa Pälikkö, Ahti Valtonen.

Rehtori Tuuli Talvitie valotti yleisölle päivän kahta teemaa och önskade alla hjärtligt välkomna!

Broder Jacob laulettiin usealla eri kielellä - Tytti Metsän rytmiikkaryhmä esiintyi.

Trollmors vaggstång - Peikkoäidin kehtolaulu

Vem kan segla -yhteislaulu sai osan yleisöstäkin laulamaan.
Tusen tack / Lämmin kiitos Blomsterfondenin henkilökunnalle järjestelyistä ja virvokkeista!

Kitaralle olisi löytynyt toinenkin soittaja...

Mustan kissan tangon soittajat tekivät vaikuttavan entréen ja vaikutuksen yleisöön!

Soili Perkiön Koiraräpissä on hauskat sanat! Koskelan koulun oppilaat esiintyivät klo 19 konsertissa.

Oikeus musiikkiin!

Konsertti lasten oikeuksien ja lastenmusiikin päivänä
20.11.18 klo 19, Koskelan kirkossa

S. Eden: Kaksoiskonsertto
Veera Manninen, sello, säestys Tiia Ignatius
S.Suzuki: Andantino
Topias Puhakka, sello, säestys Taisto Ravela

Sellojen ja bassojen ryhmä:

trad. Tuiki, tuiki, tähtönen - salsasäestys Sauli Niemi
trad. Ranskalainen kansanlaulu, säestys Sauli Niemi
G. Riedel: Nalle Puhin sadelaulu, säestys Taisto Ravela
S.Suzuki: Allegro, säestys Sauli Niemi
H.Butterworth: Tweet, Tweet, säestys Sauli Niemi
trad. Liberia Kokoleoko, säestys Sauli Niemi
K. & D. Blackwell: Aerobics, säestys Taisto Ravela
R. Rodgers: Do-Re-Mi, säestys Taisto Ravela
trad. Sambalele, sambasäestys Taisto Ravela

Koskelan ala-asteen ryhmät:

Soili Perkiö: Koiraräppi 1-2-luokan oppilaat
Paullina ja Peter Lerche: Panda 3-luokan oppilaat

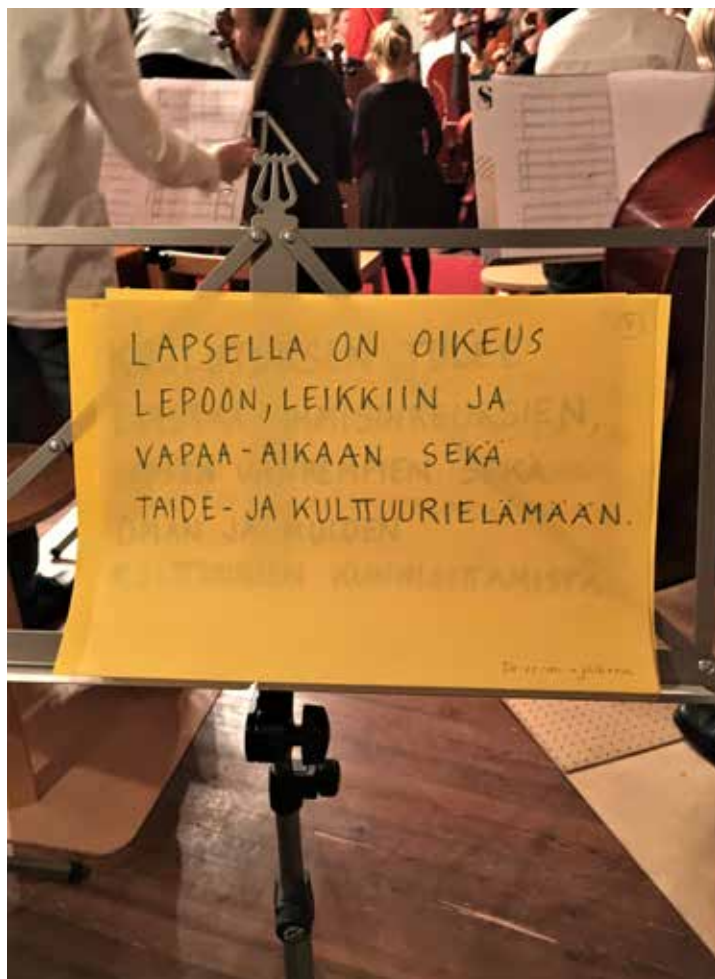
Lopuksi yhteislaulu: **Koska meitä käsketään**
(ks. sanat ohessa)

Opettajat: Riikka Ahokas, Tiia Ignatius,
Malla Lounasheimo, Anja Majja, Jari-Pekka Manninen,
Pirjo Pesola (Käpylän musiikkiosasto),
Päivi Flores ja Tuulia Piisto (Koskelan ala-aste)

Kirkko oli lähes täynnä kuulijoita, lava soittimia ja soittajia.

LAPSELLA ON OIKEUS
LEPOON, LEIKKIIN JA
VAPAA-AIKAAN SEKÄ
TAIDE- JA KULTTUURIELÄMÄÄN.

© 2019 Käpylän musiikkiopisto

Käpylän musiikkiopisto